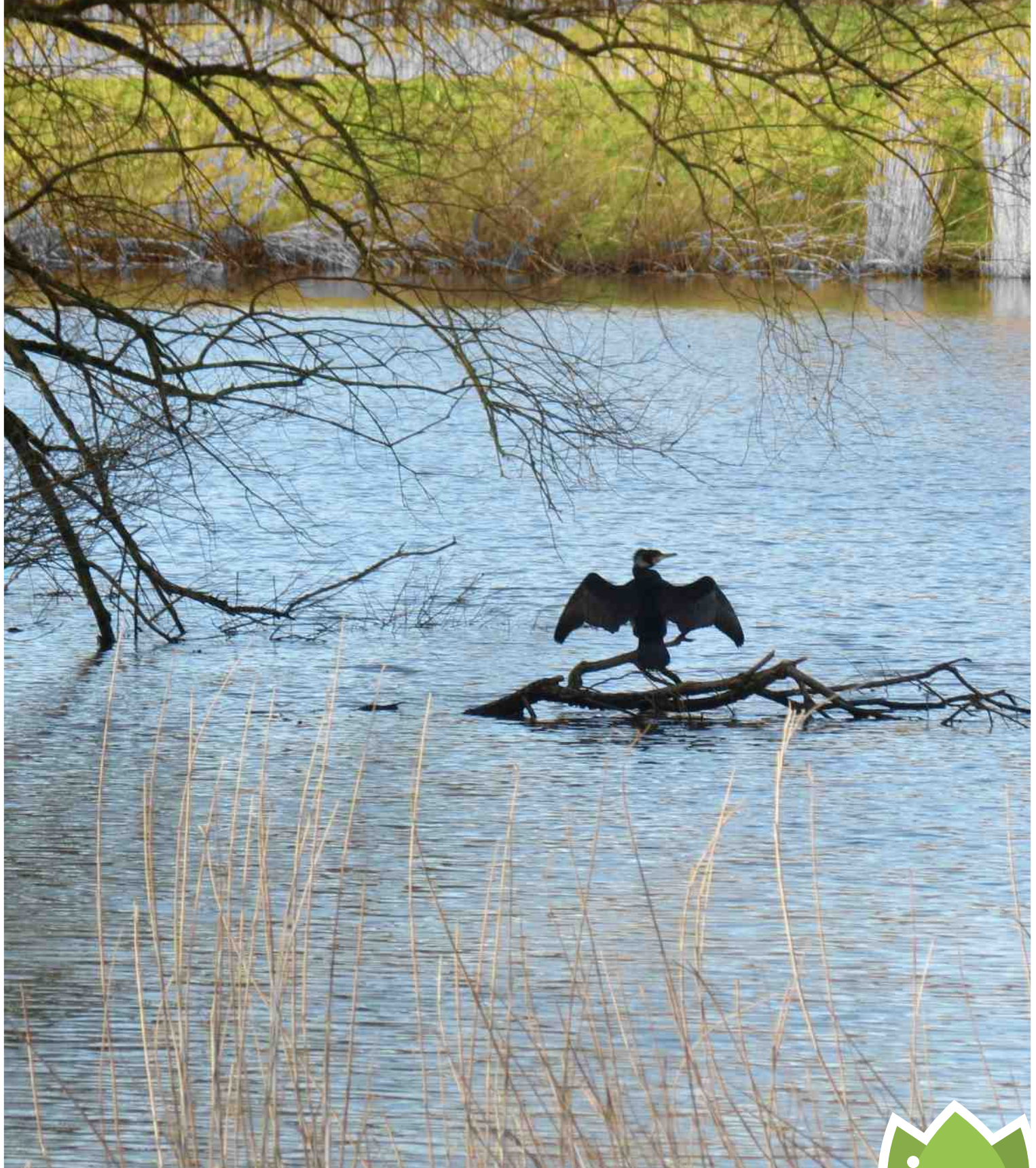

januari 2018 Winter

Het Lelieblad

Kwartaaluitgave IVN afdeling Zoetermeer e.o.

BELEEF DE NATUUR!

Van de redactie

Door Fred Baerveldt

Het eerste nummer van een nieuw en ook bijzonder jaar ligt voor je. Wij gaan namelijk in 2018 vieren dat IVN Zoetermeer 40 jaar bestaat. In deze uitgave zijn de eerste tekenen daarvan al zichtbaar. Zoals een klein stukje over Duyvenvoorde waar het jubileum gevierd zal worden en de oproep om foto's en ook verhalen in te sturen voor het jubileumnummer, dat in april verschijnt. Haal dus de schoenendoos maar van zolder en moderner gezegd: bekijk de harde schijf van je laptop maar eens grondig. Daar zal vast wel iets op te vinden zijn dat een plaatsje waard is voor ons blad. Het Westerpark en de Natuurtuin bestaan ook 40 jaar en ook daar voor vind je in dit nummer een oproep. Het belooft dus een feestelijk jaar te worden. Er wordt wel eens gezegd dat het leven bij 40 begint. Dus dat belooft wat voor de toekomst. In dit nummer natuurlijk niet alleen maar aandacht voor het jubileum. Zo heeft Wilco een boeiend artikel over de Plataan geschreven en Sinie over de Hazelaar. Veel zoek- en leesplezier.

40 jaar Westerpark

Dit jaar zal in het laatste weekend van mei weer de Westerparkdag plaatsvinden en die staat natuurlijk in het teken van het 40-jarig jubileum van IVN Zoetermeer. Wij willen graag (rond) deze dag een collage tonen van foto's van 40 jaar Westerpark/Natuurtuin door de lens van Zoetermeers die daar al die jaren hebben kunnen genieten van een groene omgeving. Het kan van alles zijn: een mooie wandeling, een bijzonder uitzicht, een familie bijeenkomst waaronder wellicht een trouwerij, een opvallende plant of paddenstoel, alles is welkom! Stuur uw foto naar info@ivnzoetermeer.nl met vermelding van uw naam en wat er bij te vertellen valt en misschien komt uw herinnering wel in deze bijzondere collage.

3	Van de bestuursstafel
6	Column: Klantenonderzoek
8	Fotowedstrijd
10	De wilde hazelaar
12	Kasteel Duivenvoorde
14	Nieuwjaarsreceptie
14	40 jaar Zoetermeer e.o.
15	Agenda
16	Contactpersonen Werkgroepen

Colofon

VOORZITTER:

Marco Lurks
Bachrode 8, 2717 AN Zoetermeer
079-3510523

SECRETARIS/PENNINGMEESTER:

Rob Schouten
Zuringvaart 21, 2724 VX Zoetermeer
079-3411828

SECRETARIS:

Vacature

REDACTIE:

Fred Baerveldt, Bert van der Burg,
Els van Venetië

REDACTIEADRES:

Koerberg 1, 2716 GC Zoetermeer
079-3210383 fred.baerveldt@gmail.com

LEDENADMINISTRATIE & WEBSITE:

Taco Slagter
079-3213659
taco@taco-slagter.nl

DRUKKER:

Editoo B.V. te Arnhem
www.ivnzoetermeer.nl info@ivnzoetermeer.nl

Van de bestuurstafel

Door Marco Lurks

Dit jaar bestaat onze Afdeling 40 jaar ! IVN landelijk bestaat al wat langer, die is in 1960 opgericht. IVN is voortgekomen uit de "Bond tegen Verontreiniging van Natuur en Stad" (1939). Via zogenaamde 'natuurwachters' probeerde deze Bond ongewenst gedrag van bezoekers in natuurgebieden te corrigeren. De oprichters van IVN hadden nauwe betrekkingen met deze Bond maar wilden in plaats van corrigeren meer educatie bedrijven. IVN staat heden ten dage bekend als een organisatie die activiteiten onderneemt op het gebied van natuurbeleving, natuureducatie, duurzaamheid en natuurbeheer.

In ons jaarplan hebben we onze doelstelling als volgt verwoord: IVN, afdeling Zoetermeer e.o. wil bijdragen aan een duurzame samenleving: een samenleving die (mede) gericht is op het behoud van de biodiversiteit in de natuur en daardoor op de vitaliteit van de aarde, ook voor de toekomstige generaties. Prachtig, wie wil dit nu niet ! Het is dan ook vreemd dat maar minder dan één procent van de Zoetermeerse bevolking lid, donateur of huisgenoot van onze vereniging is.

Hoe staat het eigenlijk met de biodiversiteit in Zoetermeer? Op Waarneming.nl (<http://bit.ly/2CPd-hEB>) staat een indicatie (!) hoe het met biodiversiteit in de gemeenten in Nederland is gesteld. Van de 60 Zuid-Hollandse gemeenten neemt Zoetermeer de 32e plaats in; een goede middenmoter, maar het kan beter.

Zijn de kleine omvang van onze Afdeling en de matige biodiversiteit nu redenen voor een sober jubileum. Absoluut niet ! Uit de bezoekersaantallen van de jaarverslagen kan worden afgeleid dat we met onze Afdeling veel en goed werk verrichten; het wordt gewaardeerd door de inwoners van Zoetermeer. Het laat zien dat wij met name wat betreft de educatie en natuurbeleving een onmisbare schakel zijn in de Zoetermeerse samenleving. Dit alles dankzij jullie! Uit onze jaarplannen blijkt iedere keer ons nimmer aflatende enthousiasme en tomeloze inzet om het natuur- en milieubesef van de inwoners van Zoetermeer te vergroten. Dit alles vanuit het besef dat voor het behouden, verbeteren en vergroten van de natuur voldoende maatschappelijk draagvlak bij volwassenen en kinderen nodig is. En dat natuurbeleving, natuureducatie en duurzaamheid daarvoor belangrijke sleutels zijn.

Wij willen daarom ons jubileum graag samen met alle leden, donateurs en huisgenoten op kasteel Duyvenvoorde vieren. Op 12 mei willen we jullie bedanken voor jullie inzet en steun. Verder een mooie gelegenheid om elkaar weer eens te zien en bijzondere waarnemingen uit de natuur met elkaar te delen. Tijdens de borrel zullen we elkaar een hart onder riem steken en met z'n allen constateren dat we nu veertig jaar later harder dan ooit nodig zijn.

Van de Ledenadministratie

We verwelkomen:

Dhr. D.A. Clarke (Dave)
Mw. H.M. van Dijke (Helma)
Mw. R. Hofman (Rebecca)
Mw. K. Klaui

We namen afscheid van:

Mw. J. Dijksterhuis-Dethmers (Joke)
Dhr. K. Geest (Koos)
Mw. D. Kruithof (Debóra)
Mw. T. Lutterman (Tineke)
Mw. J.T. Smit (Jennifer)
Dhr. W.A. Visser (Wout)
Dhr. O. Weers (Odo)
Dhr. R.P.O. Wiewel (Rob)

Bomen over bomen

Door Wilco Pot

Misschien lukt het me later nog wel eens. Wordt vervolgd?!? Dat schreef ik de vorige keer. En zowaar, hier is een vervolg.

We weten nu dat bomen belangrijk zijn, laten we eens een boom bekijken. Niet vanwege zijn ecologische waarde maar gewoon als leuke boom.

Eén die apart is, of op zijn minst ongewoon. Een boom die zijn bast als blad gebruikt en vervelt. Een boom die statig in lanen staat of mooi solitair in parken. Een boom die als parasol kan worden gebruikt of als zonnescherm. Een boom die we in Europa in varianten tegenkomen namelijk Oosters of Westers, maar meestal als kruising van die twee. En die kruising noemen we dan de Gewone.

Er staan er genoeg in Zoetermeer. Soms verstopt, soms mooi solitair, en sommige al heel oud. Ze kunnen makkelijk 400 jaar worden. Weet je al over welke boom ik het heb? Het is de Plataan.

Maar het blijft wel een uitheemse aangeplante boom. Alhoewel, de Gewone is ontstaan door een toevalskruising tussen een, in Zuid-Europa inheemse, Oosterse Plataan (*Platanus orientalis*) en een rond 1650 uit Noord-Amerika meegebrachte Westerse Plataan (*Platanus occidentalis*). Omdat dat rond 1700 in Spanje en/of Engeland gebeurde noemen we hem Gewone plataan (*Platanus x hispanica*). Hij is dus al heel lang in Europa.

Ook als boom langs dreven is de Plataan goed op dreef, al gaf dat nogal wat rumoer. En dat voor een boom die uiterst makkelijk te snoeien is. Een boom die nog steeds massaal wordt aangeplant vanwege de geringe groeiplaatseisen. Een boom die het goed doet in de verharding maar bij slecht ingerichte groeiplaatsen wel de bestrating opdrukt. Een boom die tegen strooizout en luchtvervuiling kan.

Eigenlijk een heel mak lammetje, die Plataan. Misschien dat hij daarom in camouflagepak staat. Dan valt hij wat minder op?

Is dat nou zo belangrijk die uitheemse status? Zoals gezegd aan het begin van mijn verhaal, het is gewoon een leuke boom, apart en ongewoon. Maar omdat er maar zeer weinig dieren, mossen en korstmossen op en in platanen leven, vormt grootschalige toepassing een nadeel voor de biodiversiteit ter plaatse. Tja, dat komt dus doordat hij uitheems is, die Plataan. Hartstikke leuk maar een lage ecologische waarde. Voor het volgende verhaal maar eens op zoek naar een inheemse soort?

Wandelen

begint bij

Van Herwijnen

Groot assortiment kleding en
schoenen voor dames en heren

van Herwijnen
walking & outdoor

Dorpsstraat 66 - Zoetermeer - (079) 3163551
herwijnenzoetermeer.nl

 Deelnemer
Dorpspas

Column: Klantenonderzoek

Door Rob Schouten

Het bestuur vindt dat IVN Zoetermeer met de tijd mee moet gaan. Want ze doen het allemaal tegenwoordig: de autodealer na een onderhoudsbeurt, de ANWB, Bol.com, zelfs Albert Heijn na een aankoop, Het Zuid-Hollands Landschap om je te verleiden tot een extra bijdrage, het hotel na een nachtje in hun bed: reviews, klantenonderzoek. Wij lopen dus hopeloos achter. Harde cijfers hebben we nodig. De algoritmen moeten ons de weg wijzen.

Hebben we mensen op een mooie zondagmiddag het bos ingestuurd? Een appeltje met ze geschild? Zijn we met ze aan de wandel gegaan? Hebben we ze als proefkonijn laten fungeren? Een poepie laten ruiken? Of juist uit het veld geslagen? De boom ingejaagd? Met ze over bloemetjes en bijtjes gesproken? Kortom: hebben we onze klanten (van alles) wijs of juist wijzer gemaakt?

Hoe komen we dat te weten? Je begrijpt het al: weten is meten. Dus gaan we het onze klanten vragen. Met behulp van een enquête. Zo komen we aan de data voor een verantwoorde analyse van onze activiteiten, en bovendien voor een goed onderbouwd functioneringsgesprek met de gidsen. Want, gidsen, het is toch fijn om feedback te krijgen, en wanneer nodig bijscholing aangeboden te krijgen?

Dus binnenkort zal het bestuur je verzoeken bij excursies en andere activiteiten aan de klanten hun naam en e-mailadres te vragen, zodat wij ze een enquête kunnen toesturen. Een eerste poging tot zo'n enquête vind je hieronder. Verbeteringen en aanvullende vragen zijn welkom; stuur ze naar info@ivnzoetermeer.nl.

We hechten eraan vertrouwde en waardevolle relaties met onze klanten te onderhouden. Daarom is jouw mening ontzettend belangrijk voor ons. Heb je daarom een minuutje de tijd om jouw ervaring te delen met ons? Want met jouw feedback kunnen we onze producten en diensten continu blijven verbeteren.

Geslacht	Leeftijd
☐ man	☐ 0-12
☐ vrouw	☐ 13-20
☐ geen van beide	☐ 21-64
	☐ 65 +
	☐ Weet niet (meer)

Heeft de excursie/activiteiten aan jouw verwachtingen voldaan?

Absoluut ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Absoluut niet

Toelichting:

Zou je deze excursie/activiteit bij anderen aanbevelen?

Natuurlijk ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Denk er niet aan

Kun je verbeterpunten aangeven?

.....

Wat vond je van de kwaliteit van de gids (naam)?

Kan niet beter ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ kan niet slechter

Toelichting:

Wat zijn haar/zijn plus- en/of minpunten?

praat veel	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	zegt niet veel
lijkt heel deskundig	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	weet niet (zo) veel
was enthousiast	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	had er niet zoveel zin in
gaf me een groenbeleving	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	niks beleving

Wij danken je hartelijk voor het delen van jouw eerlijke mening met IVN Zoetermeer. Wij gaan jouw feedback gebruiken om toekomstige excursies en activiteiten van onze afdeling tot de beste van Nederland te maken.

Wil je vaker meedenken met IVN Zoetermeer?

0 Ja 0 Nee

Je ontvangt bij 'ja' een uitnodiging om lid van IVN Zoetermeer te worden.

Natuurgeweld: 40cm dikke boom als een lucifer afgebroken (westerpark)

Mijn tuin (vervolg)

Door Fred Baerveldt

Knotwilg

Jarenlang hebben we een knotwilg gehad. Het knotten werd echter op den duur een heel karwei. Na een knotbeurt lag de hele tuin bezaaid met takken. Ep Booneman, bekend als knotter en van de Natuurtuin, heeft hem toen heel radicaal geknot: de hele kop eraf. Hij heeft een plaatsje gekregen onder de seringenboom. Van alles groeit er op en van alles leeft erin. Tot mijn schrik kwam er een keer een 20 cm. lange aardslak uitgekropen. De knotwilgkop is omringd door varens, waaronder een paar soorten die 's winters groen blijven. Zo blijft er in de winter ook wat te zien.

(vervolg op pagina 11)

VAN DORP **HOUT**

STEL ONLINE
JE EIGEN
SCHUTTING
SAMEN

BEKIJK ONZE WEBSITE VANDORPHOUT.NL VOOR VELE ACTIES

Van Dorp Hout is een regionale houthandel.
Wij verkopen hout en aanverwante producten
met een buitentoepassing.

OPENINGSTIJDEN
maandag t/m vrijdag van 07:30 tot 17:00 uur
zaterdag van 07:30 tot 16:00 uur

VOORWEG 153 | ZOETERMEER
079 - 3512578 | INFO@VANDORPHOUT.NL
WWW.VANDORPHOUT.NL

Fotowedstrijd

Een fotowedstrijd georganiseerd door de Zoetermeerse Natuurverenigingen trok weinig belangstelling. Er zijn dan ook geen prijzen uitgereikt. Mocht de kwantiteit te wensen overlaten, de kwaliteit van de ingezonden foto's was bijzonder goed. Hier volgen de opnamen met de naam van de maker: foto's 1 tot en met 3: Frans Jansen, foto's 4 tot en met 6: Lennie en Piet Guyt.

1. springspin met buit

2. barendende bladluis

4. Winterse pracht in het Westerpark

3. icarusblauwtje ontmoet hommel

5. Pauw op hek bij kinderboerderij 't Geertje in Zoetermeer

6. Rustende schapen in het Westerpark

Gefeliciteerd

Het Langeland Ziekenhuis heeft met het 'Bezoekvrouwenproject' de 'Avicennaprijs' gewonnen. Jacqueline van Zoest, bij ons bekend van het organiseren van Indianen wandelingen, heeft dit project in samenwerking met de stichting Piëzo opgezet.

De Avicennaprijs is een tweejaarlijkse prijs voor zorgverleners of instellingen die bijdragen aan een wezenlijke verbetering van de zorg aan migranten.

Het project biedt vooral hulp aan gezinnen van een multiculturele achtergrond, die vaak zijn gevlucht uit eigen land. Zij worden in hun eigen taal geholpen door ervaringsdeskundige vrijwilligers.

De Wilde hazelaar

Door Sinie de Jonge

Zodra ik de Hazelaar weer zie bloeien begin ik te snotteren, voor mij weer het moment mijn zakken te vullen met zakdoeken om dit prachtige natuurverschijnsel te kunnen bewonderen. Een prachtig gezicht al die wapperende lange gele katjes. Natuurlijk zoek ik dan ook naar de veel kleinere rozerode stempeltjes, de vrouwelijke bloeiwijze van de hazelaar.

De hazelaar komt al zo'n 10.000 jaar na de laatste ijstijd in ons land voor. Het is een "naaktbloeier", dat wil zeggen dat de boom bloeit als deze nog geen bladeren heeft. Voor de bestuiving is de boom afhankelijk van de wind, nou daar hoeven wij niet over te klagen. De hazelaar is eenhuizig, wat betekent dat er 2 geslachten op één boom aanwezig zijn. Dus een man en een vrouw wonen samen in één huis "boom". De mannelijke bloemen zitten in katjes en zijn al in de zomer aanwezig in de oksels van de bladeren. Reeds in januari kan de Hazelaar bij een milde temperatuur als één van de eerste lentebodes met lichtgroene mannelijke katjes bloeien. Bij de vrouwelijke bloei zie je uit een klein knopje prachtige rozerode stempeltjes komen die als een soort kroontje het knopje sieren. Het is echt heel klein en je moet er even speciaal naar zoeken, maar heb je ze eenmaal gevonden en het is windstil dan is het een uitdaging voor de macrofotografie. Tijdens mijn fotosessie zag ik opeens dat er mannelijke katjes waren die er wat vreemd uitzagen. Ik dacht meteen aan galvorming als gevolg van een insect. Thuis maar eens even op zoek gegaan en de dader van deze peerachtige vergroeiingen worden veroorzaakt door de springende Hazelaarmug (Contarnia) die er haar eitjes in gelegd heeft.

Normaal zie je dit niet zo snel, mede dankzij het fotowerk zie je soms dingen die je nooit eerder waren opgevallen.

De Wilde hazelaar is een bosrand soort en wordt gebruikt als hakhout, een maal in de 8 a 10 jaar snoeien is prima daardoor krijg je een heleboel takken terug met meer natuurwaarde.

Hoe wordt de Hazelaar verspreid.

De vruchten van deze struik worden in het najaar door allerlei dieren verzameld die een wintervoorraad aanleggen. Omdat een aantal van de bergplaatsen niet meer door de betrokken eekhoorns, gaaien, spechten en boomklevers worden opgezocht om de hazelnoten te verorberen, krijgen ze in het voorjaar de kans om te kiemen en uit te lopen. Zo wordt de verspreiding van de Hazelaar bevorderd.

*"Wie ben jij?" vroeg het water aan de wolk.
Ik ben jouw toekomst en jouw verleden.*

Mijn tuin (vervolg)

Door Fred Baerveldt

4500 jaar oud

Voor de herkomst van deze brokken hout verlaten we even de tuin en maken we een uitstapje naar Ypenburg. Rond 3800 v.Chr. lag hier de kust. Vanaf die periode voerde de zee zoveel zand aan, dat de kust opschoof naar het westen. Op deze nieuwe droge zandvlakte blies de wind duinen op. Eén van die duinen was te vinden in de huidige wijk Ypenburg. Daar woonden mensen die van de jacht en de visserij leefden. In 1998 heeft men sporen van deze bewoning blootgelegd, waaronder 30 grafkuilen en 42 skeletten. Zo'n 400 jaar hebben er mensen gewoond. De omgeving werd echter drassig en slecht begaanbaar en zij trokken naar drogere plekken. Er ontstond toen op Ypenburg een moerasbos. Bij het bouwrijp maken van Ypenburg kwamen resten van bomen en zelfs hele boomstammen, veelal eiken, tevoorschijn. Eén van die stammen is onderzocht en bleek 2658 jaar voor onze jaartelling te zijn omgevallen! De brokstukken van de bomen lagen voor het oprapen, tot in de toekomstige tuin toe van onze dochter. Stukken eikenboom sieren nu onze tuin. Een tastbare herinnering aan een ver verleden.

Mini boompjes

Een klein kastanje boompje en een mini sering hebben ook een plekje gekregen in de tuin. Het kastanjeboompje is minstens 40 jaar oud. Voor alle duidelijkheid. Alleen door snoeien houd ik de boompjes klein. Er komt geen ijzerdraad of andere hupmiddelen bij aan te pas. De kastanje gaat altijd mee als we met de Natuurkoffer op stap gaan. In de winter kunnen de bejaarden zien dat er zich al knoppen hebben gevormd en ook voelen dat die knoppen kleverig zijn. We leggen dan uit dat die kleverigheid veroorzaakt wordt

door een soort suikeroplossing waardoor de knoppen niet bevriezen. De sering, ook al tientallen jaren oud, heeft verleden jaar voor het eerst gebloeid met mini bloempjes!

Compost

Eigenlijk zou iedereen met een tuin compost moeten maken. Een composthoop vraagt wat ruimte, maar bij een kleine tuin kan er altijd nog gebruik worden gemaakt van een compostvat. Zelf compost maken heeft veel voordelen. Zo levert het schitterende aarde op die gebruikt kan worden om de bodem te verbeteren. Als je zelf composteert, dan krijg je ook geen vieze stinkende troep in de container van het keukenafval dat je daarin deponeert. Je zorgt er verder met een composthoop voor dat veel beestjes een plekje hebben om te bestaan. Zou het ook niet goed zijn voor het milieu? Want alles wat je zelf composteert komt niet in de groene container en hoeft niet vervoerd en verwerkt te worden.

De oogst van een half jaar composteren

De horizon,
zó dichtbij en steeds te ver.

Kasteel Duivenvoorde

Door Fred Baerveldt

Aangezien wij ons 40 jarig jubileum op Duivenvoorde gaan vieren, leek het me wel een goed idee om als voorbereiding in dit nummer wat over Duivenvoorde te vertellen. Ik heb contact opgenomen met Duivenvoorde met de vraag of ik gebruik mag maken van hun website om wat informatie in ons blad op te nemen. Als antwoord kreeg ik dat ik alle foto's en tekst vrij kan gebruiken. Zij vonden het zelfs leuk dat Duivenvoorde een plekje krijgt in het Lelieblad.

Allereerst iets over het kasteel.

Duivenvoorde is een uniek en nog steeds bewoond kasteel en landgoed waarvan de wortels teruggaan tot in de 13de eeuw. Ooit stond hier een grote, vierkante verdedigingstoren. Resten van deze toren zijn nog steeds zichtbaar in de gevel van het kasteel en in het Voorhuis. In de latere middeleeuwen groeide de behoefte aan woonruimte en verrezen er rondom de toren, die tot in de 17de eeuw bleef bestaan, verscheidene vleugels.

Bij het kasteel hoort natuurlijk ook een park.

Het park van Duivenvoorde kent een eeuwenoude historie. Deze is goed te volgen aan de hand van oude kaarten en tekeningen die in het kasteel bewaard zijn gebleven. In de vroege 17de eeuw is er bij Duivenvoorde een vierkant park met singels aangelegd zoals blijkt uit een kaart van Rijnland van Floris Balthasar uit 1615.

In het begin van de 18de eeuw werd het een Franse baroktuin, die halverwege de 19e eeuw plaats moest maken voor een Engelse landschapstuin en dat is het nog steeds.

Behalve het kasteel heeft ook het park van Duivenvoorde de status van rijksmonument. De parkaanleg met schitterende (ver)gezichten, lanen en slingerpaden heeft een bijzondere flora en fauna. Er zijn veel soorten vogels, waaronder de ijsvogel en de groene specht, maar ook talloze dieren als eekhoorntjes en vleermuizen. En wat te denken van zeldzame plantensoorten, waaronder de zogenaamde stinzenflora: planten die specifiek voorkomen op historische landgoederen.

Flora

De vegetatie van het parkbos Duivenvoorde behoort tot lepenrijke eiken; essenbossen die vaak op oude buitenplaatsen te vinden zijn. Naast de inheemse soorten maken ook uitheemse soorten en cultuurvariëteiten deel uit van de boom- en struiklaag. Door hun aanwezigheid en plaatsing benadrukken zij het parkkarakter van het gebied.

Op Duivenvoorde komen vijf zeldzame plantensoorten voor: Italiaanse aronskelk, voorjaars-helmbloem, sneeuwkllokje, gele dovenetel en wilde hyacint. Ook komen er diverse 'minder algemene' soorten voor, zoals bosanemoon, lelietje van dalen, rode kornoelje, reuzen zwenkgras, ruw vergeet-me-nietje, vogelmelk, veelbloemige salomonszegel, aalbes, kruisbes en bloedzuring. De volledige inventarisatielijst beslaat ruim zeven A4'tjes!

Fauna.

Op de website zijn lijsten te vinden van alle soorten dieren die op het terrein te vinden zijn. Al die dieren zal ik hier niet vermelden, dat neemt te veel ruimte in. Ik zal verstaan met de aantallen:

Ongeveer 56 broedvogels, zo'n 19 soorten vissen en zeker 23 verschillende zoogdieren.

Weidevogelbeheer

Landgoed Duivenvoorde doet aan weidevogelbeheer, wat betekent dat er met de verschillende boeren (pachters) bepaalde contracten worden afgesloten met betrekking tot het maaibeeld op hun bedrijf. Zij krijgen dan een vergoeding om op enkele percelen later te maaien dan gebruikelijk, bijvoorbeeld half mei of half juni. Dit geeft voor de weidevogels met hun kuikens een grotere overlevingskans.

Nog steeds broeden er grutto's, kievieten, scholleksters en tureluurs op de weilanden van Duivenvoorde.

Om het hoekje kijken in de Achterhoek

Door Fred Baerveldt

Nog niet zo lang geleden waren we een weekje in de Achterhoek en daar hebben het “Boelekeerlpad” gelopen. Het pad is genoemd naar de “boelekeerl”, een boeman waarmee in vroeger tijden kinderen angst werd aangejaagd: “de boerlekeer sit onder ’t vlonder, doarumme meug i-j nooit dichte bi-j ’t water of bi-j de kolk kommen.”

Het is een mooie en afwisselende wandeling, die door verschillende landschappen voert.

Opvallend is dat van een bepaald gebied (land-

bouwgrond) de bemeste toplaag, van 20 tot 80 cm., is afgegraven. Zo kwam het oorspronkelijke leemhoudende zand weer tevoorschijn. Deze vettige grond is hier vroeger afgezet door kronkelende, telkens overstromende beekjes. Na een jaar al kwamen de vroegere “bewoners”, pioniersplanten zoals teer guichelheil, weer terug. Door de vershraling en doordat er kalk- of basenrijk water opwelt, krijgen hier tal van bijzondere en bijna uitgestorven planten weer een kans.

Ook zijn er poelen aangelegd en daarin kikkers, padden en ook de boomkikker. Dit gifgroene kikkertje was bijna verdwenen uit de Achterhoek.

Dit zijn vast 'boelekeerlen'

In dankbare herinnering

Joset van Daatselaar

Op 2 januari 2018 is Joset van Daatselaar overleden. Zij woonde in Pijnacker, maar heeft de natuurgidsencursus in Zoetermeer gevolgd en in 2016 haar diploma behaald. Ze is lid geworden van de werkgroep “geneeskrachtige en eetbare planten” en heeft in dat kader aan verschillende excursies als gids meegewerkt en zich ook op andere wijze ingezet voor de werkgroep. Namens de werkgroep is het volgende bericht naar de nabestaanden gezonden:

“Groot was onze verslagenheid toen wij hoorden van het overlijden van Joset.

Joset volgde de gidsenopleiding van IVN in Zoetermeer. Zij werd medelid van onze werkgroep ‘Geneeskrachtige en eetbare planten’. Wij deelden kennis met elkaar en recepten.

Joset heeft meerdere keren lekkere hapjes gemaakt met wilde planten.

Het is bijzonder jammer dat we haar kennis van de natuur zullen moeten missen.

De werkgroep wenst haar nabestaanden veel sterkte met het verwerken van dit verlies.”

Nieuwjaarsreceptie

Door Henk Bessemlinders

Op 11 januari was weer de jaarlijkse Nieuwjaarsreceptie van KNNV, Vogelwerkgroep en IVN. Het bezoek viel m.i. wat tegen: 35 bezoekers van drie verenigingen maar goed, het was tenslotte griep tijd. Nieuw was de aanwezigheid echter van bestuur en vrijwilligers van de Vrienden van de Natuurtuin.

Uiteraard werd er teruggeblikt op 2017. Henk Lubberding berichtte met beelden over de activiteiten van de plantenwerkgroep en met name over de eindejaars jacht op bloeiende planten op 28 december. Oogst van een uurtje speuren: 23 bloeiende soorten. Wilfried Meerendonk vertelde, eveneens verluchtigd met beelden, over wat toch wel een mooi succes van de vogelwerkgroep mag worden genoemd namelijk de slechtvalken op/aan het gemeentehuis. Daarna zette Arno van Berge Henegouwen de succesvolle rubriek "Groeten uit het groen" (Streekblad) in het zonnetje.

Helaas had Leon van den Berg van het Kwaliteitsteam Buytenpark een wat minder positief bericht. De heer Hendriks van SnowWorld doet weer aan "grootdenken" (zie het streekblad van 11 januari jl.). Er moet een zwembad, een waterpark met surfpool en glijbanen en uiteraard een hotel bijkomen. De heer Hendriks verwacht wel wat tegenstand uit natuurkringen maar zo in 2019 zal alles volgens hem wel gebruiksklaar zijn. Want er zijn eigenlijk geen echte wettelijke belemmeringen en zo'n wijziginkje van het bestemmingsplan nou ja.....Leon verzekerde de toehoorders dat de verwachting van de heer Hendriks wat de tegenstand betreft in elk geval zal uitkomen en dat het Kwaliteitsteam er in 2018 weer stevig tegen aan zal gaan.

Na deze terug- en vooruitblik waren er de gebruikelijke glaasjes, knabbeltjes en hapjes en was het nog geruime tijd gezellig.

40 jaar Zoetermeer e.o.

Beste leden en donateurs van IVN Zoetermeer, Onze afdeling bestaat in 2018 alweer 40 jaar en dat laten we uiteraard niet ongemerkt voorbij gaan. We besteden het komende jaar tijdens onze activiteiten zeker extra aandacht aan dit jubileum. Ook staat eind mei de jaarlijkse Westerparkdag mede in het teken van ons 40-jarig bestaan. Bijzonder is ook dat we dit samen vieren met medeorganisator Vrienden van de Natuurtuin, de natuurtuin bestaat immers ook 40 jaar. En ons Lelieblad zal zoveel mogelijk aandacht besteden aan deze mijlpaal.

Daarnaast willen we met jullie tijdens een bijzonder programma met lunch en rondleiding op een fraai Zuid Hollands landgoed een middag gezellig samen doorbrengen. En dat sluiten we natuurlijk af met een toast op verleden en toekomst van de afdeling!

Zet dus in de agenda: zaterdag 12 mei 2018, van 12 tot 16 uur

Kasteel Duivenvoorde, Laan van Duivenvoorde 4, 2252 AK Voorschoten

<https://www.kasteelduivenvoorde.nl/>

Details volgen nog, zoals het programma van de middag en een mogelijke gezamenlijke fietstocht er naar toe voor wie dat wil. Ook goed om te weten dat we waarschijnlijk een eigen bijdrage van rond de 10 euro zullen vragen.

We willen graag vóór 18 februari horen of je komt, dan kunnen we ervoor zorgen dat voor iedereen een plek is gereserveerd en de organisatie vlekkeloos kan verlopen.

Geef dit gaarne door via info@ivnzoetermeer.nl Graag tot 12 mei!

Hartelijke groet van het bestuur van IVN Zoetermeer:

Marco Lurks, Chris Veldhuysen, Sinie de Jonge, Rob Schouten, Elvira Koolstra, Nico Scholtes

Agenda

Zondag 11 februari 2018 - 14:00 uur.

Excursie Rode kelkzwammen

Ook in de winter zijn er paddenstoelen te vinden. De rode kelkzwam is zo'n soort, die in deze periode te zien zijn. Zoek mee naar deze paddenstoel en naar andere soorten die zich ook in de winter laten zien.

Excursie duurt ongeveer anderhalf uur. Startpunt: Broekwegkade, einde bebouwing Zoetermeer. Contact: Sinie de Jonge. E: siniedejonge@gmail.com

M: 06-4004 6262

Rode Kelkzwammen

Zondag 18 februari 2018 - 14:00 uur.

Excursie Knoppen

Veel natuur is nu nog steeds in winterslaap; toch laten sommige bomen en struiken zich al zien in deze tijd van het jaar. Ze lijken in rust, maar hebben voor de komende lente en zomer hun knoppen al klaar. Sommige bomen bloeien zelfs al. Er is weer heel veel te zien. De excursie start om 14.00 uur bij 't Westpunt in het Westerpark en duurt ± 1,5 uur.

Zondag 4 maart 2018 - 14:00 uur.

Winter en fotowandeling

Trek warme kleren en stevige schoenen of laarzen aan en wandel zondag 4 maart mee met de natuurgidsen van IVN. Neem je fotoapparatuur mee. Want ook aan het eind van de winter valt er van alles te beleven in de natuur en te fotograferen. Of je nu een spiegelreflex-, compact- of telefooncamera gebruikt, maakt niet uit, de natuurgidsen geven tips hoe je een mooie natuurfoto kunt maken. De wandeling duurt ongeveer 2 uur. Startpunt: De Balijhoeve, Kurkhout 100, Zoetermeer.

Zondag 1 apr 2018 - 14:00 uur. Indianenwandeling
Tijdens deze wandeling hoor en beleef je hoe de Wolfclan de Lente ervaart en met welk Element dit seizoen verbonden is. Het innerlijk Vuur gaat weer branden! De adelaar begint aan zijn vlucht. Vanwege het 'stille en beleef' karakter is de activiteit alleen geschikt voor volwassenen.

Stevig schoeisel is aanbevolen! Startpunt Schoolplein Cesar Franckrode, Zoetermeer.

Excursies

IVN Zoetermeer organiseert gedurende het gehele jaar, in alle seizoenen excursies op diverse locaties. Deze worden gegeven door enthousiaste, deskundige natuurgidsen. Bomen, eetbaar groen, vlinders en natuurfotografie zijn een greep uit de vele mogelijkheden. Deelname aan activiteiten is kosteloos, tenzij anders vermeld. Aanmelden is niet nodig. Het is raadzaam om als je deel wilt nemen aan een excursie, vooraf op de website te kijken of de excursie doorgaat. Ook verzorgen wij excursies op aanvraag. Je kunt hiervoor contact opnemen met Sinie de Jonge: (0640046262 of * siniedejonge@casema.nl)

Kinderactiviteiten

Regelmatig verzorgt IVN Zoetermeer, veelal in samenwerking met scholen, schooltuinen, stadsboerderijen, buurt en wijkverenigingen activiteiten voor kinderen.

Natuurkoffer

Eveneens verzorgt IVN Zoetermeer op verzoek presentaties met de Natuurkoffer voor verzorgings- en verpleeghuizen. Interesse? Neem contact op met Fred Baerveldt (079-321 03 83 of * fred.baerveldt@gmail.com)

Zie voor verdere informatie de website van onze vereniging: www.ivnzoetermeer.nl

Boerderij de Vierhuizen

"Natuur voor fijnproevers"

- ❖ Biologische kaasboerderij
- ❖ Natuurboerderij

Theo, Lidia & Freek van Leeuwen
Geerweg 5, Zoeterwoude
www.kaasboerderijdevierhuizen.nl

Winkel open
Ma, wo, vr, za
9.00 – 17.00 u

Oproep!

Dit jaar vieren we het 40-jarig bestaan van IVN Zoetermeer. Wie heeft voor ons speciale jubileumnummer van het Lelieblad foto's uit het verleden van onze afdeling? Of leuke, interessante verhalen? Stuur ze naar de redactie van ons blad: fred.baerveldt@gmail.com

Contactpersonen Werkgroepen IVN Zoetermeer

Excursies	Sinie de Jonge	06 400 462 62
Zoogdieren (vleermuizen)	Agnes van der Linden	079 316 78 18
Mossen	Taco Slagter	079 321 36 59
Paddenstoelen	Sinie de Jonge	06 400 462 62
Kinderactiviteiten	Sinie de Jonge	06 400 462 62
Bomen	Marian Wesdijk	079 341 00 67
Vlinders	Rob Schouten	079 341 18 28
Natuur en Ouderen	Fred Baerveldt	079 321 03 83
PR	Sinie de Jonge	06 400 462 62
Duurzaamheid	Chris Veldhuysen	079 361 77 98
Geneeskrachtig en eetbaar	Winny Koelé	06 510 388 38
Indianenwandelingen	Jacqueline van Zoest jacquelinevanzoest@hotmail.com	

Lidmaatschap

Donateur of lid worden?

Steun je het werk van IVN Zoetermeer? Word dan donateur. Je ontvangt dan vier keer per jaar ons afdelingsblad het Lelieblad en wordt op de hoogte gehouden van onze activiteiten via onze digitale 'Nieuwsflits'. Donateurs krijgen bovendien 10% korting op de prijzen van de eigen publiekscur-sussen. De minimum donatie bedraagt € 15,00 per jaar; een hoger bedrag is uiteraard welkom. Wil je zelf aan de slag met natuureducatie en duurzaamheid bij jou in de buurt? Word dan lid. Leden kunnen meedoen met de speciale ledenactiviteiten, ontvangen ons afdelingsblad het Lelieblad, de digitale Nieuwsflits en, vanuit de landelijke organisatie, het magazine Mens en Natuur.

De contributie bedraagt € 24,00 per jaar voor leden en € 7,50 voor huisgenootleden.

Op vertoon van de Zoetermeerpas is het lidmaatschap tegen inlevering van coupon 3 of 4 gratis.

IBAN: NL38 INGB 0005 5198 00 t.n.v. Penn IVN Afd Zoetermeer

Donaties zijn welkom!

Beëindiging van je lidmaatschap/donateurschap:

Schriftelijk vóór 1 december aan de ledenadministratie.

De redactie houdt zich het recht voor ingezonden artikelen niet of op een later tijdstip te plaatsen, in te korten of te wijzigen. Voor het volgende nummer kan tot 16 maart 2018 kopij ingezonden worden.